

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGSS-
NÄMNDEN

Återrapportering av Skolinspektionens tillsyn vid Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan, Säters kommun

---

Postadress: Barn- och utbildningsförvaltningen, Rådhuset, 783 27 Säter | Besöksadress: Rådhuset, Säter
Tfn: 0225 – 552 00 | Fax: 0225 – 552 72 | E - post: bun@sater.se | Hemsida: www.sater.se

Innehåll

INLEDNING	3
UNDERLAG	3
KUNSKAPER	3
KUNSKAPSRESULTAT	3
UPPFÖLJNING OCH KOMMUNIKATION AV KUNSKAPSRESULTAT	7
GENOMFÖRANDE AV UTBILDNINGEN	9
ANPASSNING AV VERKSAMHETEN TILL ELEVERNAS BEHOV	16
LEDNING OCH KVALITETSARBETE	21
TILLGÅNG TILL LIKVÄRDIG UTBILDNING	21
PERSONALENS UTBILDNING	25
REKTORS ANSVAR	26
KVALITETSARBETE	27

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Sätters kommun under hösten 2009 och besökt Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan den 1 och 2 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Denna rapport redovisar de åtgärder skolan har vidtagit eller kommer att vidta för att komma tillrätta med de av Skolinspektionen påtalade bristerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. På Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Kunskaper

Kunskapsresultat

Kungsgårdsskolan

När det gäller resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 3 visar Kungsgårdsskolans egen statistik för 2009 att 92 procent av eleverna når målen i matematik och 87 procent i svenska. Beträffande de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar Kungsgårdsskolans egen statistik för 2009 att 47 procent av eleverna når målen i matematik, 66 procent i svenska och 64 procent i engelska. Statistiken visar på särskilt låga resultat i matematikens delprov B kring area och skala för årskurs 5. Enligt kommunens eget uppföljningssystem finns det enstaka elever på Kungsgårdsskolan som inte når målen i idrott, bild, natur- och

samhällsorienterade ämnen. Denna uppföljning för år 2009, visar även att måluppfyllelsen i årskurs 3, är högre än i årskurs 4, i ämnena engelska, matematik samt svenska. Lärarna uttrycker att det saknas samverkan mellan stadierna vilket gör att det skapas ett kunskaps-glapp mellan framförallt årskurs 3 och 4.

Prästgårdsskolan

Enligt de resultat skolan uppvisar är det endast ett fåtal elever som inte når målen i alla ämnen på Prästgårdsskolan. Elever med rätt till särskilt stöd är identifierade och skolan har vidtagit åtgärder för att dessa elever ska nå sina kunskapsmål.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen konstaterar att då det saknas en sammanställning på skolnivå i samtliga ämnen på Kungsgårdsskolan, saknas också underlag för en bedömning av hur väl skolan lyckats med kunskapsuppdraget. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 indikerar dock att skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat. Detta är särskilt tydligt i matematik där färre än hälften av eleverna når målen.

Skolans åtgärder och vad som förväntas åstadkomma med förändringen

Under hösten 2009 deltar all undervisande personal i matematikfortbildning vid tre tillfällen, 120 min per gång. Ansvarig för utbildningen är kommunens matematiksamordnare. Innehållet i utbildningen har koppling till resultatet av vårens nationella prov i år 5. Deltagarna har fått öva praktisk matematik, särskilt kring geometri och haft med sig egna frågeställningar som man arbetat med.

Samtliga arbetslag har i uppdrag att under året arbete fram och genomföra en verksamhetsplan, exempel på sådan bifogas svaret, som har geometri som fokus. Innehållet i de olika planerna skiljer sig beroende på vilken ålder som planen är knuten till.

Under året har år 4-6 temadagar i matematik, engelska och svenska i utomhusmiljö. Syfte med dessa dagar är att eleverna ska få en ökad kännedom och känsla för ett teoretiskt ämne ute. Dagarna bedrivs i ålderintegrerade grupper där olika arbetslag tillsammans med personal har planerat innehåll. Dagarna utvärderas av ansvariga lärare och elever. Liknade dagar har genomfört i år 1-3 där båda skolorna varit delaktiga. Även har arbetet skett i ålderintegrerade tvärgrupper. Skolorna sökte medel från Skolverket för ytterligare matematiksatsning. Under 2009 kom dessa medel inte våra skolor tillgodo. En ny ansökan för att få del av Skolverkets matematiksatsning 2010-2011 har lämnats in den 26 februari. Ansökan görs för

ett projekt i samråd med Klockarskolan. Vi får då ett 1-9 års perspektiv på kompetenshöjning i matematik och bedömning för berörd personal. För KG och PG är alla lärare inblandade och för Klockarskolan är personal som undervisar i matematik berörd. Fokus i ansökan kommer vara riktad mot geometri, matematisk begreppsbildning och bedömning. De nya kursplanerna blir centrala i detta arbete, både vad gäller nödvändigheten att göra dem kända och användbara i verksamheten.

Resultaten från skolår 2008/2009 har under hösten 2009 noga analyserats av lärare på skolorna. Resurser har omprioriterats för att inte eleverna skall lämna vår skola utan att ha nått kunskapsmålen i möjligaste mån. Speciallärare och klasslärare går igenom elevernas kunskaper och prioriterar sina resurser så att varje individ får det stöd som behövs. Färre elever lämnar klassen för extrastöd, eleven får istället stödet i den ordinarie klassrumsundervisningen. Detta arbete fortgår under året och är en ständigt levande process där elevens behov är i centrum. Årets år 3 och 4-lärare har täta kontakter för att följa elevers kunskapsutveckling och skapa utrymme för åtgärder för förbättring.

Som en förberedelse till att de nationella proven ska genomföras kommer träffar ordnas med undervisande personal. Träffarna sker över årskurserna och det är ett erfarenhetsutbyte och planering av genomförande av proven. I detta arbete är samtliga årskurser med oavsett de ska göra proven eller inte. Alla elever förbereds för vad som kommer och arbete utvärderas löpande under läsåret.

Under året följer rektor eleverna kunskapsutvecklingen och i slutet av läsåret kommer en tydlig bild tas fram som visar alla elevers resultat i samtliga skolämnen.

Resultatet för alla elever i alla ämnen och årskurser kommer att redovisas vid vårterminens slut (2010). Löpande under läsåret kan resultatet följas via vårt digitala uppföljningssystem. Redovisning av måluppfyllelse i hem- och konsumentkunskap kommer inte kunna redovisas förrän läsåret 2010/2011. Resultatet i samtliga ämnen kommer sedan att analyseras av skolläddning och undervisande personal. Det arbetet sker i arbetslag då resultat och insatser jämförs mot föregående år. Under året kommer alternativa diagnosmaterial testas i svenska och matematik för att kunna följa kunskapsutvecklingen tydligare. Inför läsåret 2010/2011 kommer beslut fattas om nya kompletterande diagnosmaterial av kommunens ledningsgrupp.

Kungsgårdsskolan har i samråd med Kulturskolan sökt centrala medel kring ”Skapande skola”. Medlen som vi sökt kommer vid ett beviljande användas till år 4-6 för ökad måluppfyllelse i fler ämnen. Temat för denna satsning kallar vi ”Kulturspråka”. Vi kommer

arbeta i kulturspår och i tvärgrupper med nyanlända barn och ungdomar, särskola, elevhälsa och övriga skolan. Här ser vi stora möjligheter för alla elever att mötas genom skapandets kraft och kulturella upplevelser och därigenom finna gemenskap, utveckla sin egen identitet för att känna delaktighet, förståelse och medmänsklighet samt öppna för nya metoder i skolan till språkinläring och kunskapsinhämtning. Genomförandet kommer att inledas med tema- och fördjupningsdagar i samarbete med professionella aktörer inom bild/skulptur och dans. Dessa kommer sedan att följas upp och under en längre period genomsyra klassernas inre arbete, som ett naturligt inslag i skolverksamheten. Insatserna ska ske i de redan befintliga skolämnena och ska inte bli en aktivitet utanför den vanliga undervisningen. ”Kulturspråka” ska ske genom temadagar, elevens val samt inom ordinarie undervisning.

Med dessa åtgärder förväntas ett bättre resultat för eleverna på de båda berörda skolorna.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor har huvudansvaret för aktiviteterna. Ansvar på att göra aktivitetsdagar och verksamhetsplaner ligger på varje arbetslag. För matematikprojekt och Kulturspråka kommer särskilda styrgrupper utses.

Tidsplan

Under läsåret 2009/2010 skall aktiviteter och fortbildning ske. Om skolorna får tillgång till centrala medel, både statsbidraget ”läsa/skriva/räkna” och statsbidrag kring matematik kan detta komma att gälla även läsåret 2010/2011 och 2011/2012.

Uppföljning av åtgärden

Genom att följa måluppfyllelsen i alla ämnen och resultaten vid de nationella proven i år 3 och 5 samt genom vårt dokumentationssystem, PO DB.

När resultaten finns kommer de att noga analyseras av skolledning och lärare vid kvalitetsdagar under juni månad 2010. Det arbetet kommer ske i det egna arbetslaget och årskursintegrerat för att lättare se om resultaten skiljer sig mellan olika områden inom olika ämnen.

Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolinspektionens motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan (IUP) ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Av Skolverkets Allmänna råd, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen, framgår att planen ska vara framåtsyftande och att omdömen om elevens kunskapsutveckling får vara betygslänkande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar.

På båda skolorna upprättas individuella utvecklingsplaner för varje elev i samband med utvecklingssamtal. Skolorna har också påbörjat en dokumentation av elevernas kunskapsutveckling. Detta är dock, enligt skolornas egen bedömning, ett utvecklingsområde inför nästa läsår. De skriftliga omdömena visar tydligt vilka kunskapsmål (mål att uppnå) eleverna uppnår. Hem- och konsumentkunskap saknas helt. Omdömena saknar till stor del en bedömning och beskrivning av vilka kvalitativa nivåer på sitt lärande och sina kunskaper som eleven har uppnått. När det gäller den framåtsyftande delen framgår inte tydligt vilka insatser som ska göras av skolan samt hur dessa ska utvärderas.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolornas individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas vidare utifrån de nationella kursplanernas mål att sträva mot. Vidare behöver planerna bli tydligt framåtsyftande och skolornas insatser för att eleverna ska nå de nationella målen behöver tydligare framgå. De skriftliga omdömena bör utformas så att berörda ser och förstår elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande.

Skolans åtgärder och vad som förväntas åstadkomma med förändringen

Skolorna hade redan sett att arbete kring IUP och dess process var ett utvecklingsområde för läsåret 2008/2009. Under flera personalträffar per månad hösten 2009 gjordes olika aktiviteter för att höja lärarens kompetens kring IUP-processen. Genom självvärderingar kring kunskap om utvecklingssamtal och skrivande av IUP har en resultatbild visats som vi

sedan arbetet vidare med. I pedagogiska diskussioner i tvärgrupper har erfarenheter och kunskaper bytts mellan kollegor. Den grundläggande förståelsen av vikten och värdet av elevers IUP har lyfts fram.

Under hösten 2009 var det fortbildningsinsats för all undervisande personal kring ”Eleven i centrum” vilket har satt elevens IUP och strävansmålen i centrum för planering av undervisningen. Här lyfts det fram vikten av att innehållet i IUP är framåtsyftande och ansvaret som åligger skolan.

Skolorna går nu vidare i ett arbete kring lokal pedagogisk planering. Genom en ökad förståelse av dess värde kommer även strävansmål och individanpassning av undervisning bli tydligare. I och med att dessa planeringar tas fram blir det också tydligt vad eleven bedöms mot och målen för undervisningen kopplas tydligare till läroplan och kursplanerna strävansmål.

Under våren 2010 får undervisande personal utbildning och tillgång till hjälpmedel för att underlätta dokumentation av skriftliga omdömen. De kommer hjälpa oss att tydligare visa vilka kvalitativa nivåer eleverna har och vilka kunskaper de uppnått.

De bedömningsunderlag som skolorna använder är under utveckling. Under hösten 2010 kommer nya möjligheter att digitalisera lärarens planering kopplat till elevens bedömning. Arbetet under våren 2010 är att börja ta fram lokala pedagogiska planeringar där det är centralt att strävansmål finns med. Rubriksättning i de IUP och åtgärdsprogram vi idag har kommer arbetas om så att de tydligare visar elevens kunskapsutveckling och förmågor som skall utvecklas. Likaså kommer skolans ansvar tydligare framgå.

Åtgärderna kommer ske vid personalträffar minst en gång per månad under våren 2010. Som underlag kommer bl.a. Skolverkets häfte ”IUP-processen” och därtill material på Skolverkets hemsida att användas. Det materialet kommer vi arbeta med som ett studiecirkelmateriel. Om det visar sig nödvändigt kommer även annan tid friställas till detta arbete. Före terminsstart ht 2010 kommer fortbildning för all berörd personal ske i det reviderade digitala elevuppföljningssystemet.

I rektors och ledningsgrupp kommer frågor kring bedömning och elevers måluppfyllelse fortsatt diskuteras under våren 2010. I detta arbete kommer rektor vara aktiv och bl.a. använda sina erfarenheter från diskussioner med sin personal. I dessa sammanhang kommer vi utbildas/träna på att bedöma lokal pedagogiska planeringar, innehåll i IUP och åtgärdsprogram.

Dessa åtgärder förväntas leda till en ökad förståelse kring uppdraget för undervisande personal. Det leder till på sikt till en högre måluppfyllelse för eleverna då fokus mer riktas mot varje elevs IUP och undervisningen därigenom anpassas till varje elev. Genom detta kan också rätt åtgärder ges till elever i behov av särskilt stöd.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Dessa åtgärder kommer delvis ske kommunövergripande men som ansvarig rektor kommer jag leda processen lokalt på mina skolor.

Tidsplan

Våren 2010 och start av höstterminen 2010.

Uppföljning av åtgärden

Vid enskilda samtal med undervisande lärare under hösten 2009 och våren 2010 kommer enskilda IUP och åtgärdsprogram utvärderas. Som rektor kommer jag också under våren - 2010 delta vid ett urval utvecklingssamtal för att följa IUP-processen.

Vid utvecklingssamtal under våren 2010 kommer föräldrar till elever i år 2-3-5 och 6 digitalt svara på en enkät kring innehåll i utvecklingssamtal och IUP. Denna enkät gjordes även våren 2009. Genom en förnyad förfrågan kan vi se om de utvecklingsinsatser kring IUP-processen vi gjort ger utslag på föräldrarnas syn på vårt arbete.

Genomförande av utbildningen

Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolinspektionens motivering

I avsnitt 2 i Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), ”Mål och riktlinjer”, framgår att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Av avsnitt 2.2 framgår bland annat att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

Planeringen av undervisningen ska enligt Sätters kommun utgå från i kommunen gemensamt framtagna bedömningsgrunder. Skolinspektionen har tagit del av bedömningsgrunderna och kan konstatera att kursplanernas mål att sträva mot endast finns i begränsad omfattning. Vid intervjuer med lärare och elever på Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan framkommer att det råder osäkerhet kring betydelsen av mål att sträva mot. Utgångspunkten i dessa mål framgår inte heller tydligt i skolornas pedagogiska planering. Då målen upplevs som abstrakta av en del lärare pågår, enligt rektorn, en diskussion på skolorna kring läroplanens och kursplanens mål att sträva mot. Det är också avhängigt vilket ämne eller vilken lärare eleven har när det gäller i vilken grad läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot genomsyrar undervisningen. Detta bekräftas också av eleverna som beskriver att de för vissa lärare får i mindre omfattning träna på att till exempel diskutera och argumentera. Undervisningen hos andra lärare utgår mer från läroplanens mål att sträva mot och tillfällen ges att till exempel utveckla sin nyfikenhet och lust att lära.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver utveckla arbetet så att all undervisning tar sin inriktning i kursplanernas mål att sträva.

Skolans åtgärder och vad som förväntas åstadkomma med förändringen

Under svaret på föregående punkt diskuteras hur strävansmålen kommer bli synligare i vår undervisning. Arbetet med att ta fram lokala pedagogiska planeringar tydliggör strävansmålen del i undervisningen. Vi kommer arbeta utifrån den 5-steps modell som Skolverket tagit fram i häftet som nämnt ovan, *IUP-processen, Arbetet med den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen*. Arbetet med att skapa lokala pedagogiska planeringar inleds. Lärarna arbetar i arbetslag årskursvis förutom år 1-2 som arbetar tillsammans, med att skapa planeringar. Till arbetslagen kopplas de speciallärare som undervisar i respektive årskurs. Planeringar ska vara tydligt kopplade till styrdokumenterna. De första planeringarna som görs inom processen görs för ett mindre arbetsområde som tar max 3–4 veckor i anspråk att genomföra med eleverna. Fokus i dessa planeringar är att skapa en undervisning som leder till att eleverna utvecklar de kunskapskvaliteter som styrdokumenterna beskriver. Förutom att lärarna tillsammans skapar gemensamma planeringar kommer de genom sina diskussioner att utveckla sitt gemensamma professionella språk och en samsyn på läraruppdraget.

När planeringarna är gjorda ger lärarna varandra respons på om de är tydliga, dvs. om målen är konkretiserade, om det som bedöms samstämmer med målen och om undervisningen (innehåll och arbetssätt) kan leda till att eleverna utvecklar de förmågor/ kunskapskvali-

teter som finns i de nationella målen. Rektor kommer att granska och bedöma dessa första planeringar. Det ger ”ett lärande och större deltagande” i den pedagogiska verksamheten för rektor. Därefter går läraren igenom planeringen med eleverna och visar på vad som kommer att bedömas i deras arbeten och på vilket sätt denna bedömning kommer att göras. Undervisningen påbörjas.

De färdiga elevarbetena studeras först enskilt och sedan i grupp (samma grupper som skapat planeringen). Arbetet inleds med att lägga elevernas arbeten i olika högar efter vad lärarna anser är det bästa arbetet, det näst bästa osv. När lärarna gjort detta skriver de ner vilka bedömningsaspekter de använt sig av.

Enskilt och sedan i grupp bedömer lärarna elevernas arbeten utifrån sin ”magkänsla”.

I efterföljande diskussioner försöker de sedan sätta ord på vad denna intuitiva bedömning grundats på. Bedömer de samma saker, benämner de det olika fast de tittar efter och bedömer samma sak, bedöms andra saker än vad som tas upp i planeringen? Frågorna att diskutera är oftast många. Utvecklingen av ett gemensamt och sakligt språk sätts i fokus samt skapandet av en gemensam bedömarkompetens.

Efter denna inledning fortsätter lärarna med att diskutera nivåbeskrivningar utifrån att gemensamt studera elevarbeten. Vikten av att samtliga lärare arbetar med bedömning av elevernas lärande poängteras. Att alla förstår tanken med formativ bedömning är en viktig del av processen.

Utifrån den gemensamma bedömning som gjorts av elevernas arbeten påbörjas arbetet med att skapa olika bedömningsverktyg, t.ex. bedömningsmatriser, som beskriver både vad som bedöms samt olika kvalitativa nivåer. De bedömningsverktyg som skapats lämnas till en annan grupp för respons som bl.a. tittar efter att bedömningarna som görs är beskrivande och inte värderande. Nivåbeskrivningarna ska handla om elevens arbete, inte om eleven som person. De ska vara skrivna på ett sådant sätt att eleverna kan förstå och använda dem vid t.ex. självbedömning eller kamratvärdering. Vi ska ha fokus på att försöka undvika relativa och kvantitativa beskrivningar som oftast inte blir tillräckligt beskrivande för att kunna stödja elevens fortsatta utveckling. När bedömningsverktygen är klara så testas de först på ett antal elevarbeten innan de används i klassrummet. De kan komma behöva bearbetas flera gånger för att bli användbara i praktiken.

Diskussioner förs om vilka bedömningsverktyg som kan behövas på skolan. Arbetet kommer att fördelas mellan olika arbetslag. De pedagogiska planeringar och bedömningsmatri-

ser som skapas ska höra ihop och kunna återanvändas. Aidentifierade elevarbeten samlas för att användas som konkreta exempel när olika kvalitetsnivåer ska beskrivas.

Utöver det som nämnts redan har den undervisande personalen tagit del av Skolverkets remissförslag 1 och 2 på nya kursplaner 2011. Detta som ett led i att följa hur nya kursplaner kommer fram och hur innehållet förändras. Det blir också tydligt att strävansmålen blir kvar men under annan rubrik.

I pedagogiska diskussioner under våren kommer vi lyfta strävansmålen innehåll. Hur kan jag som pedagog undervisa så att strävansmålen blir synliga och hur bedömer jag att eleven nått upp till dessa mål? Detta är frågeställningar som vi kommer ha.

Genom att prata om strävansmålen och dess roll i undervisningen åstadkommer vi en förändring.

Värdet av att tidigt vara en del i processen kring nya kursplaner kan inte mätas i direkt resultat. Processen kring detta arbete är långsiktigt och som rektor har jag ett ansvar att tidigt förbereda min personal på stora viktiga förändringar som kommer inom en snar framtid.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor ansvarar för att träffar planeras in och genomförs. I gruppdiskussionerna kommer lagledarna ha ett särskilt ansvar att återkoppla hur arbetet går.

Tidsplan

Våren 2010

Uppföljning av åtgärden

Under hösten 2010 och våren 2011 då de lokal pedagogiska planeringar skall vara en naturlig del av all undervisning.

Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Skolinspektionens motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt Lpo 94 avsnitt 2.3, Ansvar och inflytande, ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och

undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. I avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Tillsynen visar att elevernas möjlighet till inflytande över undervisningsprocessen och sitt eget lärande, varierar mellan olika lärare på de båda skolorna. Några lärare diskuterar val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och ger dem möjlighet att bidra med synpunkter och förslag, medan andra lärare företrädesvis utgår från sin egen planering. Vid tillsynen framkommer vidare att eleverna på skolorna har en begränsad kännedom om målen för utbildningen. Eleverna informeras oftast om vilka arbetsuppgifter som ska genomföras och mer sällan om vilka kunskapsmål- och kvaliteter som ska uppnås. Vid verksamhetsbesök kunde Skolinspektionen se exempel på att eleverna får välja mellan givna arbetsuppgifter men saknar egentlig påverkan över sitt eget lärande.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras på skolorna. En förutsättning för en sådan utveckling är att eleverna ges en ökad kännedom om de olika ämnernas mål.

Skolans åtgärder

Varje undervisande lärare ska i varje ämne tydligt visa/berätta vilka mål som finns för varje ämne. Målen finns anslagna i varje klassrum och lärarens uppgift är att visa på dessa mål. Genom arbete med att utveckla den lokala pedagogiska planeringen kommer målen bli tydliga för eleverna då de får målen och bedömningsgrunderna tydligt beskrivna för sig.

Genom att utveckla IUP-processen på skolan kommer eleverna bli mer delaktig i målen för undervisningen och kunna påverka undervisning. Den framåtsyftanden delen i IUP ska visa vad eleven behöver arbete med för att nå målen. En bättre förberedelse för eleverna inför utvecklingssamtal och skrivning av IUP. Personalen har utbildats under hösten 2009 i att bli bättre på att förbereda eleverna inför utvecklingssamtalet. Eleverna kommer på olika sätt ges mer tid och utrymme för reflektion.

Målen för varje ämne kommer att delges vårdnadshavare och elever via vår hemsida.

Vid elevråd under våren 2010 diskuteras elevinflytande utifrån att frågan har varit uppe i klassråd. De synpunkter som framkom kommer följas upp med personalen via lagledarna. Det var vid elevrådet tydligt att eleverna har svårt att förstå vad elevinflytande är och vad det innebär. Frågan om elevers inflytande måste därför intensifieras i varje klass.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Undervisande lärare och rektor.

Tidsplan

Våren 2010 och hösten 2010.

Uppföljning av åtgärden

Genom fokusgrupper kommer rektor följa elevernas uppfattning om deras kunskap om målen för undervisningen. Genom föräldraenkät kommer vi också fånga deras uppfattning om vad eleven har för mål att uppnå. Ett uppföljande elevråd under läsåret 2010/2011 kring elevinflytande för att se om uppfattningen om elevers inflytande har ökat.

De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionens motivering

Enligt avsnitt 2.2 i Lpo 94 ska lärare samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Enligt avsnitt 2.5 i läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Under intervjuer med rektor och lärare framkommer att samverkan inom arbetslagen fungerar bra på båda skolorna. Av skolornas egen sammanställning av kunskapsresultaten framgår att andelen elever som inte når målen stiger i förhållande till ålder. I intervjuer med lärare på skolorna framkommer att samverkan mellan stadierna behöver anpassas mer efter elevernas behov. I ämnet matematik har ett sådant arbete påbörjats.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver förbättra sin interna samverkan dels inom Kungårdsskolan men även mellan Kungårdsskolan och Prästgårdsskolan för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Skolans åtgärder

För att öka samarbetet mellan skolorna kommer lokala pedagogiska planeringar göras tillsammans för år 1-2. De kommer att nivåanpassas kring bedömning för att kunna användas i flera årskurser. Ett ökat samarbete mellan årskurser både vad gäller planering av undervisning och genomförande av aktiviteter kommer ske åldersblandat.

I arbetet med att ta fram lokala pedagogiska planeringar kan mycket av övergripande arbete ske. Planerna kan användas vid flera tillfällen och under flera år, efter eventuellt nödvändiga justeringar.

I samband med nytt läsår kommer organisationen ses över både vad gäller lärares kompetens och förmågor. Genom att våga göra förändringar som stärker samarbetet mellan skolorna och även inom skolorna utvecklar man arbetsformer mellan personalen. Det kan handla om nya arbetslag och förändrade resurser till respektive klasser. Stadieövergripande aktiviteter som redan idag sker måste utvärderas för att se om de ger ökad måluppfyllelse. Samarbete kring arbetet med nya kursplaner och bedömningsgrunder kommer ske över stadierna vilket gynnar intern samverkan. Samtliga personalträffar sker med all skolpersonal. Dessa möten sker ibland med gruppdiskussioner då personalens grupperas efter hur de vanligtvis inte arbetar. Detta för att öka möjligheterna att utmana sitt vanliga arbetssätt.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Skolledning och personal vid skolorna.

Tidsplan

Våren -10 inför start ht 2010, och löpande under läsåret.

Uppföljning av åtgärden

Avstämning under ht 2010 genom diskussion mellan personalen.

Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolinspektionens motivering

Enligt Lpo 94 avsnitt 2.2, Kunskaper, ska läraren utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

I intervjuer med lärare från Kungsgårdsskolan framgår att undervisningen inte anpassas fullt ut till de elever som riskerar att inte nå målen och då i huvudsak årskurs 4-5. Lärarna lämnar i alltför hög grad över uppdraget att individanpassa och ge särskilt stöd till specialläraren på skolan. Vid verksamhetsbesöken kan inspektörerna se hur lärarna ökar eller minskar omfattningen av arbetsuppgifter istället för att anpassa undervisningen efter elevens behov. Mer sällan ges eleverna utifrån sina egna behov möjlighet att pröva olika arbetsätt och arbetsformer. Även anpassning av undervisningen för de elever som behöver extra utmaningar i skolarbetet behöver utvecklas. I de yngre åldrarna kunde Skolinspektionen i högre grad se en anpassning av undervisningen utifrån varje elevs förutsättning. På Prästgårdsskolan fungerar anpassningen av undervisning väl.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Kungsgårdsskolans undervisning i större utsträckning behöver anpassas till varje elevs behov och förutsättning.

Skolans åtgärder

Varje undervisande lärare vid de båda skolorna har själv fått reflektera över hur de individanpassar undervisningen. Denna reflektion har skriftligt lämnas till rektor som i medarbetarsamtal följt upp innehållet. Genom att lyfta frågan om individanpassning med var och en har frågan fått nytt fokus. Utöver detta kommer kvalitén på IUP och lokala pedagogiska planeringar höjas även vad gäller individanpassning genom de insatser som beskrivits ovan. Genom kompetenshöjning av personalen i matematik som planeras kan undervisningen individanpassas bättre, läraren blir säkrare i att göra utvikningar från gängse läromedel. Specialundervisningen sker till större i del i klassrumsmiljön då en större individanpassning för fler elever blir möjlig. Fler vuxna i klassrummet ”ser och kan hjälpa fler elever” än om

några få går ifrån för att få särskilt stöd. Genom att eleverna kommer arbeta med sin egen IUP under skoldagen måste undervisningen individanpassas.

Under juni månad 2010 kommer all undervisande personal får kunskap om vilka kompensatoriska hjälpmedel det finns för våra elever. Denna utbildning genomförs av kommunens It-pedagog och specialpedagogen med ansvar för Skoldatateket. Denna fortbildning ökar kunskapen om vilka hjälpmedel som finns och hur de används. Detta ökar väsentligt förutsättningarna för att fler elever får tillgång till hjälpmedel som underlättar deras skoldag.

Bedömningsgrunder i de lokal pedagogiska planeringarna är ett sätt att lyfta individanpassningen i undervisningen. Det skall tydligt framgå vad och hur innehållet bedöms. För att tillgodose varje elevs behov måste en tydligare individanpassning ske.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor och undervisande lärare.

Tidsplan

Våren -10 och framöver.

Uppföljning av åtgärden

Våren 2010 och hösten 2010, genom samtal med varje lärare i samband med enskilda medarbetarsamtal och granskning av lokala pedagogiska planeringar.

Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Behov av särskilt stöd

Skolinspektionens motivering

Enligt 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § skollagen samt 5 kap 1 § grundskoleförordningen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Också i avsnitt 2.8 i Lpo 94 framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen.

Skolornas speciallärare och specialpedagog tillhör, som tidigare nämnts, arbetslaget Regnbågen. Regnbågen arbetar nära kommunens centrala stödfunktion Elevhälsan. Denna samverkan fungerar väl och når ut i verksamheten i form av handledning till lärarna men även i

direkt stöd till eleverna. I samtal rektor och lärare framkommer att särskilt stöd på Kungsgårdsskolan företrädesvis erbjuds elever som riskerar att inte nå målen i de teoretiska ämnena även om det förekommer i andra ämnen.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas vid båda skolorna så att alla elever som är i behov av särskilt stöd kan få detta, oavsett ämne.

Skolans åtgärder

Varje lärare kartlägger vilka elever som har behov av särskilt stöd för att nå målen oavsett ämne. Rapporteras till rektor via specialpedagog och speciallärare och ansvarig klasslärare. När kartläggningen finns vidtar rektor åtgärd för att alla elever som behöver stöd får tillgång till det. Personal från Elevhälsan träffar arbetslagen löpande för att följa hur det går för eleverna. Från dessa träffar rapporteras det till rektor via elevvårdsteam. Dessa träffar har under våren 2010 utökats till varje vecka. I det arbetet finns också personal från socialtjänsten kopplad. Åtgärder som socialtjänsten ansvarar för kan påverka huruvida eleven kan ta till sig det stöd som skolan ger. Åtgärd som kan ske är förändring av fördelning av resurser och utökad undervisning i ex. idrott och hälsa. Åtgärdsprogram skrivs av ansvarig lärare.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Ansvarig lärare och rektor.

Tidsplan

Våren 2010 och därefter löpande under innevarande och kommande läsår.

Uppföljning av åtgärden

Löpande under läsåret genom träffar i EVT och genom kontroll av åtgärdsprogram och dess uppföljning. Detta sker genom granskning av information som finns i vårt digitala uppföljningssystem.

Studiehandledning på modersmålet

Skolinspektionens motivering

Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid skolorna finns det några elever vilka är berättigade till studiehandledning på sitt modersmål om de behöver det. Dessa elever har inte tillgång till detta eftersom det för tillfället inte finns någon lärare i modersmålet.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver vidta åtgärder så att alla elever som är berättigade till och behöver studiehandledning på sitt modersmål kan få detta.

Skolans åtgärder

Under läsåret har rektor kartlagt underlag för studiestöd och undervisning på modersmål. Denna kartläggning görs vid minst ett tillfälle per termin eftersom det kommer nya elever under hela läsåret. Efter kartläggning har det annonserat efter lärare på de modersmål som är aktuella. Rektor har också undersökt möjligheter till samarbete med elever/lärare som undervisar vid kommunens SFI och vuxenutbildning.

Studiehandledning och modersmålsundervisning ges nu i arabiska och somaliska, läraren behärskar även engelska vilket det finns elever som har som ”andra språk”. Modersmålsundervisning sker ca 60 min/vecka och studiehandledning 2 dagar per vecka ca 4 timmar per gång.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Löpande minst en gång per termin.

Uppföljning av åtgärden

Löpande minst en gång per termin.

Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska, om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, rektor se till att behovet av dessa utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektor se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av

programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Enligt skolornas gemensamt utformade mall ska åtgärdsprogrammen beskriva dels långsiktiga och kortsiktiga mål dels skolans, hemmets och elevens ansvar och insatser. Skolinspektionen har tagit del av ett urval av åtgärdsprogram och kan konstatera att åtgärdernas koppling till elevernas identifierade behov liksom skolans ansvar i sammanhanget inte framgår tydligt. De långsiktiga och kortsiktiga målformuleringarna är inte tydligt kopplade till nationella mål utan utgör snarare beskrivningar av olika aktiviteter eller åtgärder som ska genomföras.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att arbetet med åtgärdsprogram behöver utvecklas ytterligare på skolorna. Innehållet bör tydligare kopplas till elevernas identifierade behov i förhållande till nationella mål samt ange när och hur åtgärderna ska följas upp. Skolans ansvar bör också tydligare framgå av programmen.

Skolans åtgärder

Rubriksättning i nuvarande åtgärdsprogram ses över så att det tydligt syns vad skolan ansvarar för. Genom att rubriksättning i IUP också ses över och tydliggörs mot strävansmål och nationella mål blir kopplingen till eventuella åtgärdsprogram tydligare. Beslut om rubriksättning i åtgärdsprogram och IUP sker efter diskussion i kommunens ledningsgrupp. Kompetensutbildning kring åtgärdsprogram genomförs under läsåret. Vid särskilda personalsamlingar och vid träffar då arbetslag möter elevhälsans personal går åtgärdsprogram igenom och förtydligas för att uppnå de krav som finns på åtgärdsprogram. Kunskap om innehållet i de allmänna råden kring åtgärdsprogram ökas genom kontinuerlig fortbildning.

När Elevhälsan möter arbetslagen går man kontinuerligt igenom åtgärdsprogram för eleverna. Resultatet av genomgången leder både till att ansvarig klasslärare reviderar och förändrar i åtgärdsprogram, efter diskussion med elev och föräldrar. Detta tillfälle till genomgång har varit framgångsrikt då det blir tydligt för lärarna att åtgärdsprogrammet innehåller rätt saker och är tidsbegränsat och lätt att följa upp. Under våren 2010 genomförs dessa träffar, där Elevhälsan möter arbetslagen, i en lokal där dator alltid är kopplad till projektor för att underlätta så att alla deltagare i mötet lätt kan följa varje elevs åtgärdsprogram.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Våren 2010 och löpande minst en gång per läsår.

Uppföljning av åtgärden

Slutet av våren 2010, slutet av ht2010.

Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

Tillgång till likvärdig utbildning

Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolinspektionens motivering

I 4 kap. 3 § skolagen anges att vissa bestämmelser om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan) framgår av bilaga 3 till skollagen. I denna bilaga anges utbildningens omfattning i grundskolan för ämnen och ämnesgrupper.

Skolinspektionen har tagit del av Kungsgårdsskolans timplan som visar att undervisning i hem- och konsumentkunskap inte erbjuds. Det innebär att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i hem- och konsumentkunskap för årskurs 5. Dessa uppgifter bekräftas också i intervjuer med rektor och lärare på skolan. På Prästgårdsskolan erbjuds hem- och konsumentkunskap i tillräcklig omfattning.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att undervisning anordnas i hem- och konsumentkunskap på ett sådant sätt att eleverna ges möjligheter att uppnå målen i årskurs 5.

Skolans åtgärder

Inför läsåret 2010/2011 kommer hemkunskap genomföras av undervisande klasslärare i samråd med undervisande lärare i hem- och konsumentkunskap för år 7-9. Eftersom de nya kursplanerna som enligt remissförslag genomförs läsåret 2011/2012 påverkar hem- och konsumentkunskap från skolår 3 kommer timplanen ses över för att uppfylla de nya kursplanekraven. I de lägre skolåren kommer hem- och konsumentkunskap genomföras under läsåret 2010/2011 i samråd med personal från fritidshemmen vid skolorna.

Revidering av bedömningskriterier kommer ske inför läsåret 2010/2011

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor och klasslärare.

Tidsplan

Planering för genomförande saker våren 10 med genomförande under läsåret 2010/11 och med reviderad timplan inför läsåret 2011/12.

Uppföljning av åtgärden

Hösten 2010 våren 2011.

Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Elevens val

Skolinspektionens motivering

Av 2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Elevens val erbjuds i viss mån på skolorna. Detta sker genom att eleverna på Prästgårds-skolan erbjuds och får välja mellan olika aktiviteter vilka dock inte alltid har en anknytning till de nationella kursplanerna. Eleverna kan också slutföra redan påbörjade arbetsuppgifter i olika ämnen. På liknande sätt får eleverna på Kungsgårdsskolan välja mellan olika aktiviteter och slutföra redan påbörjade arbetsuppgifter. Eleverna får även arbeta med uppgifter där läraren har bestämt innehållet. I intervjuer med lärare och elever framkommer att elevens val inte på ett tydligt sätt erbjuds för eleverna enligt förordningens krav.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver säkerställa att alla elever i enlighet med grundskoleförordningen erbjuds ett allsidigt urval av ämnen och uppfattar att de har ett reellt val inom vilket eller vilka ämnen de vill bredda och fördjupa sina kunskaper inom. Att slutföra påbörjade arbetsuppgifter är inte att betrakta som elevens val.

Skolans åtgärder

En kartläggning av hur elevens val genomförs under våren 2010 i alla klasser. Resultatet av kartläggningen redovisas via lagledar under april månad. Hur resultatet blir kommer påverka de insatser som behöver göras inför läsåret 2010/2011. För att öka kunskapen kring elevens val som ämne kommer förordningstexter granskas och berörd personal kommer utbildas på kraven kring elevens val. Det sker idag ett samarbete med Kulturskolan kring elevens val, detta arbete kommer att utökas under läsåret 2010/2011. Som en del av kartläggningen kommer även elever tillfrågas om innehållet i elevens val. Detta kommer ske genom klass- och elevråd. Efter kartläggning kommer tvärgrupper av personal som undervisar i olika åldrar att samarbeta för att utveckla elevens val.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor och undervisande personal.

Tidsplan

Våren 2010 med förändring inför läsåret 2010/2011.

Uppföljning av åtgärden

Hösten 2010.

Modersmålsundervisning

Skolinspektionens Bedömning

Av 2 kap 9 § grundskoleförordningen framgår följande . Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning.

På skolorna går elever som uppfyller kraven för att delta i modersmålsundervisning. Enligt rektor har stora ansträngningar gjorts för att anställa behörig personal. Trots detta saknas modersmålsundervisning för eleverna på Kungsgårdsskolan och Prästgårdsskolan.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen vill framhålla vikten av att skolorna vinnlägger sig om att finna lösningar för att erbjuda modersmålsundervisning till alla elever som är berättigade till detta.

Skolans åtgärder

Under läsåret har rektor kartlagt underlag för studiestöd och undervisning på modersmål. Denna kartläggning görs vid minst ett tillfälle per termin eftersom det kommer nya elever under hela läsåret. Efter kartläggning har det annonserat efter lärare på de modersmål som är aktuella. Rektor har också undersökt möjligheter till samarbete med elever/lärare som undervisar vid kommunens SFI och vuxenutbildning.

Studiehandledning och modersmålsundervisning ges nu i arabiska och somaliska, läraren behärskar även engelska vilket det finns elever som har som ”andra språk”. Modersmålsundervisning sker ca 60 min/vecka och studiehandledning 2 dagar per vecka ca 4 timmar per gång.

Vid en träff med integrationsansvariga i Dalakommunerna i jan2010 deltog rektor och det diskuterades bl.a. svårigheterna att få fram behöriga modersmåls lärare i de språk vi behöver. Diskussion fördes om hur vi kan samordna tjänster mellan kommuner för att få tillgång till lärare. Efter denna träff har flera kommuner hört av sig för att diskutera lösningar och erfarenheter kring modersmålsundervisning. Kommuner som ordnat undervisning via distans kommer också kontaktas för att finnas lösningar på en för många kommuner svår-löst problem.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Löpande minst en gång per termin.

Uppföljning av åtgärden

Löpande minst en gång per termin.

Personalens utbildning

Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolinspektionens motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

I båda skolorna är andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen hög, dock undervisar lärare i ämnen de inte har behörighet för. Detta innebär till exempel att lärare undervisar i engelska, matematik, naturvetenskapliga ämnena utan ämnesbehörighet.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolorna både i det fortsatta rekryteringsarbetet och inom den egna organisationen behöver vidta åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolans åtgärder

Kommunen har avsatt medel för lärarlyftet. Dessa medel kommer att prioriteras till lärare som inte har den behörighet som krävs för att undervisa i respektive årskurs. Medel har även sökt från Skolverket för fortbildning kring matematik, se svar ovan. I det projektet ingår utbildning för all undervisande personal i 15 hp kring matematik. Utöver detta kommer det ske en översyn av behörigheter för att ”rätt behörig lärare undervisar i rätt ämne”.

En övergripande kartläggning av lärarnas behörighet kommer ske under våren 2010. En årlig uppdatering av personalens behörighet kommer ske med början våren 2010.

Om det finns utrymme till nyrekryteringar av personal kommer kompetensen särskilt beaktas till förmån för personal där vi idag har en brist på behörighet.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Våren 2010 och löpande framöver.

Uppföljning av åtgärden

Våren 2011.

Rektors ansvar

Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Särskild undervisningsgrupp

Skolinspektionens motivering

Av 5 kap 5 § grundskoleförordningen framgår bl.a. att särskilt stöd ska ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd istället ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen för utbildningen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om placering i en särskild undervisningsgrupp. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp kan enligt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd. Av Sätters kommuns delegationsordning följer att rektor får besluta i frågor om placering i särskild undervisningsgrupp. Av 21 § förvaltningslagen framgår att part i sådana ärenden som här är i fråga ska underrättas om beslutets innehåll samt om hur man överklagar.

I samtal med rektorn framgår att inga beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattats för de elever som går i en sådan undervisningsgrupp.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Skolans åtgärder

Beslut kring elever som idag undervisas i särskild undervisningsgrupp går igenom och upprättas enligt gällande förordning.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Våren 2010.

Uppföljning av åtgärden

Juni 2010.

Kvalitetsarbete

Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolinspektionens motivering

Enligt 2 § förordningen om kvalitetsredovisningen ska arbetet med kvalitetsredovisning främja kommunernas, skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att för verkliga utbildningarnas nationella mål. Av Lpo 94 avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bland annat följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen framgår att för genom-

förändret av de fastställda målen för utbildningen ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

I intervjuer med rektor och lärare framkommer att det finns ett påbörjat systematiskt kvalitetsarbete på skolorna, där verksamhet och resultat följs upp samt diskuteras och utvärderas. Målen för verksamheten beskrivs i skolornas verksamhetsplan. Målformuleringarna behöver dock, för att bli tydliga, konkretiseras ytterligare. De är i nuvarande form en bra beskrivning av prioriterade utvecklingsområden men är svåra att följa upp och utvärdera. Även kopplingen till de nationella målen för utbildningen bör förtydligas. Resultat saknas och analyseras inte i tillräcklig utsträckning vad gäller elevernas kunskapsutveckling och skolans arbete med normer och värden.

Skolinspektionens Bedömning

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver utveckla kvalitetsarbetet ytterligare.

Skolans åtgärder

Verksamhetsplanerna kommer under läsåret utvecklas inför läsåret 2010/2011 så att de tydligare beskriver koppling till de nationella målen. Nu pågår ett arbete med att ta fram en mall där innehåll i lokal pedagogisk planering tydligt kopplas till nationella mål. Personalens önskemål om få enkla och tydliga mallar att dokumentera i måste tillgodoses. Detta arbete sker i kommunens ledningsgrupp och skolans arbetslag och vid olika personalsamlingar.

Resultaten kommer som nämnts ovan följas upp vid terminsslut och löpande under läsåret. Det kommer att analyseras för att göra eventuella omprioriteringar och riktade insatser inför kommande läsår. Sådana riktade insatser kan vara temadagar kring något ämne eller omprioritering av resurs till särskilt svaga elevgrupper. Resultaten och analyserna kan också vara signaler till politikerna om utökade behov. Tydliga konsekvensbeskrivningar kring budgetförslag kan vara en åtgärd.

Under läsåret planeras för särskilda kvalitetsdagar då resultat analyseras. Närmast är det den 22 mars och sedan löpande i arbetslag och lagledarträffar för att avslutas under kompetensutvecklingsdagarna i juni. I detta arbete kommer även föräldrar genom brukarrådet och elever genom klassråd och elevråd vara delaktiga.

Arbetet kring normer och värden följs upp bl.a. i våra likabehandlingsplaner. De löper per kalenderår. Vår värdegrund och våra ordningsregler kommer under innevarande och kommande läsår att ses över. Omvärlden förändras och vi påminns om teknikens ”övertagande” när det gäller elevers sätt att kommunicera och agera.

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Löpande under våren 2010.

Uppföljning av åtgärden

Hösten 2010.

Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolinspektionens motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 3 a § ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt skollagen redovisas. Av 4 § framgår bl. a att skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av elever, lärare och övrig personal

Skolinspektionen har tagit del av skolornas kvalitetsredovisningar för läsåret 2008-2009. Kvalitetsredovisningarna följer en av Säter kommuns utarbetade mall. Kunskapsresultat finns redovisade utifrån läskunnighet och resultat från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Det finns även en redovisning av elever som riskerar att inte nå de nationella målen i ämnena bild, engelska, idrott- och hälsa, matematik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen, svenska och svenska som andraspråk. I övriga ämnen når alla

elever de nationella målen, enligt rektorn. Hem- och konsumentkunskap saknas dock i denna redovisning då ämnet inte erbjuds på skolan. I huvudsak innehåller kvalitetsredovisningarna en beskrivning av verksamheten där vissa analyser och åtgärder för framtiden är gjorda. Huruvida dessa analyser och åtgärder kan knytas till de nationella målen är dock svårt att se. Det saknas också en redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av skolornas likabehandlingsplaner trots att detta är en rubrik i redovisningen. I intervjuer uppger vissa lärare att deras delaktighet i kvalitetsredovisningen varit begränsad. Elevernas delaktighet har inte beaktats.

Skolinspektionens Bedömning

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att skolornas kvalitetsredovisningar inte fullt ut uppfyller förordningarnas krav och att detta behöver åtgärdas.

Skolans åtgärder

Arbetet med skolans kvalitetsarbete måste bli känt i verksamheten. Det finns en ”årsblomma” som beskriver när olika kvalitetsmarkörer ska genomföras för att allt material skall samlas in, när olika resultat måste fram och när analyser måste ske för att fullända kvalitetsarbetet. Kvalitetsredovisningen måste bli mer ett verktyg i vardagen för att det skall kännas meningsfullt för alla.

Kommande kvalitetsredovisning kommer innehålla resultat för alla elever, alla årskurser och alla ämne. Resultat kommer att tas fram ur vårt digitala dokumentationssystem. Vad gäller hem- och konsumentkunskap kommer det finnas brister i resultatet i vår men det åtgärdas i och med kommande läsår. Resultaten kommer att utvärderas på ett lättillgängligt sätt mot de nationella målen. Analys av desamma kommer ske av personal och skolläda under juni 2010.

Likabehandlingsplanen löper per kalenderår och utvärderades senast i dec. 2009. Denna utvärdering och den utvärdering som vi kan göra som en delutvärdering efter våren 2010 kommer biläggas årets kvalitetsredovisning.

Elevernas delaktighet i kvalitetsarbetet kommer bl.a. ske genom fokusgrupper kring uppfattning om måluppfyllelse och resultat. En trivselenkät genomförs varje termin vilken är en del av kvalitetsarbetet. Genom elevrådet kommer de få möjligheter att yttra sig om hur läsåret har gått. Vi kommer ha samma rubriksättning som 2008/2009, rubriker kopplade till läroplanens rubriker, vilket gör det enkelt att få elevernas uppfattning kring hela skolans verksamhet.

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGSS-
NÄMNDEN

Ansvarig för åtgärdens utförande

Rektor.

Tidsplan

Våren 2010.

Uppföljning av åtgärden

Hösten 2010 med revidering inför nästa års kvalitetsredovisning.

2010-03-03 Säter

Mari Jonsson

Rektor

Postadress: Barn- och utbildningsförvaltningen, Rådhuset, 783 27 Säter | Besöksadress: Rådhuset, Säter

Tfn: 0225 – 552 00 | Fax: 0225 – 552 72 | E - post: bun@sater.se | Hemsida: www.sater.se